

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računata se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta, — Za tuj'e dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrate po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnništvo naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Ekspozé grofa Goluchowskega.

V tem, ko raste nasprotstvo mej Angleško in Francijo tako, da je Chamberlain že začel s sabljo rožljati, v tem, ko je jasno, da v južni Afriki že več ne gre za neodvisnost Transvaala, nego za pozicijo Velike Britanije v Južni Afriki sploh, je avstrijski minister zunanjih zadev, grof Goluchowski, v sobotni seji ogrske delegacije pel ganljivo pesem o svetovnem miru, pesem, ki nam kaže veliko miroljubnost naše monarhije, pa tudi njeno politično in gospodarsko nazadovanje.

Kar je Goluchowski, minister, ki še nikdar in nikjer nobenega političnega uspeha ni dosegel, povedal o svetovnem položaju sploh in o razmerju naše monarhije k drugim državam, je vse tako diplomatično in tako prikritno povedano, da si po tem pač ni narediti jasne slike. Čitati je treba mej vrstami, a še potem se ne izve dosti.

Ekspozé grofa Goluchowskega je vsekako vreden resne kritike, in upati je, da jo tudi učaka. Naša naloga je za sedaj, da rekapituliramo vodilne misli tega ekspozéja.

Grof Goluchowski je mnenja, da žele vse države ohranitev miru in da je tudi vzlic resnemu tekmovanju za pridobitev kolonij in konkurenci materialnih interesov vidno prizadevanje, ogibati se konfliktom. V tem oziru tudi vojna v Južni Afriki ne bo nič premenila. Ta vojna ohrani svoj lokalni značaj in ne provzroči nikacih komplikacij. To je vse, kar je Goluchowski povedal o svetovnem položaju!

Glede mejnarodnih razmer naše države je minister z veliko vnamo povdarjal, da se niso čisto nič spremenile. Avstrija stoji krepko in zaupno pri svojih zavezanih in je v prijateljstvu z drugimi državami. Alianca z Nemčijo in z Italijo je tako trdna, kakor je bila, in je pravo jamstvo miru. Minister je še s posebnim povdarkom zatrjeval, da so brez vsacega temelja vse kombinacije glede premembe naše zunanje politike.

Glede razmerja k Rusiji je trdil, da skuša Avstrija narediti je „čedalje zaup-

nejše“. Minister je trdil, da v tem tji jamstvo, da se ohrani red na Balkanu ter politični in teritorialni status quo. O avstrijski politiki na Balkanu je težko tako pisati, da bi se povedala popolna resnica. Morda se pove kje drugje. Tukaj naj le konstatujemo, da ta politika ni taka, kakor jo slika grof Goluchowski.

Minister je o balkanskih državah govoril najobširnejše. Vsaki je posvetil poseben pasus, samo Črne gore ni omenil z nobeno besedo. Morda se je spomnil blamaže oficiznih listov pri njihovi kampanji proti tej državi, a najverjetneje je, da je Črna gora na Dunaju v največji nemilosti.

Z Rumunsko je Goluchowski jako zadovoljen, glede Srbije je le želel, naj bi jo kralj Aleksander upravljal po evropskih principih, a tudi z Bolgarsko je jako zadovoljen, odkar je bil knez Ferdinand na Dunaju! Pohvalil je nadalje Grško in tudi Turčijo počastil z različnimi komplimenti, zajedno tožeč, da se podzemeljskim vplivom vedno novič posreči, razdreti dobro razmerje mej Avstrijo in Turčijo, dasi Turčija nima boljsega in nesebičnejšega prijatelja kakor je naša država. Celo o brezvestnih hujskačih je govoril grof Goluchowski, pozabil pa povedati, kakšen namen ima propaganda v Albaniji, ki se dela na avstrijske stroške, in kakšen namen imajo go tove spletke v Srbiji in v Macedoniji. Po sodbi navadnega podaniškega razuma ni zameriti Turčiji, če ne verjame, da je Avstrija njen najboljši in naješičnejši prijatelj.

Minister je potem na kratko omenil prijateljstva naše države z Angleško, vsled česar bo naša država glede vojne v Južni Afriki ostala nevtralna, omenil je o Franciji, da se pripravlja za svetovno razstavo in omenil mirovno konferenco v Hagu z nekaterimi prav lepimi frazami.

Velik del ekspozéja grofa Goluchowskega je bil posvečen trgovinski politiki. O tem predmetu pripoveduje Goluchowski vsako leto isto. Vedno trdi, da je le počasnost in indolentnost prebivalstva kriva, da naša država za vsemi drugimi zaostaja. In vendar je vsemu svetu znano, da so vsega tega v prvi vrsti krive le vlade, ki ničesar

ne store, da bi pospešile trgovino in industrijo, pač pa vse, kar more industriji in trgovini škodovati. Goluchowski misli, da bo temu nedostatku konec, če se pomnoži vojna mornarica, dočim je istina ta, da ima močna vojna mornarica le tam kaj smisla, kjer imajo že industrijo in trgovino ter razvito trgovsko mornarico. Toda čemu izgubljati besede, ko je vendar jasno, da je Goluchowskemu kakor vsem drugim odločilnim faktorjem razvoj industrije in trgovine deveta briga, glavna skrb pa jim je pomnožitev mornarice.

Končno je grof Goluchowski govoril še o izseljevanju in sprožil je misel, naj bi se izseljevanje dirigiralo tako, da bi se ustvarjale kompaktne naselbine, kar se nam ne zdi posebno resen predlog, ker bi v takem slučaju izseljenci prišli le iz dežja pod kap. Izseljenci silijo tja, kjer je dobiti dobrega zaslužka, in tega je dobiti le v Zjedinenih državah. V naselbine, katere bi stale pod šibo avstrijskih organov, pa ne pojdejo.

Kakor rečeno, je ekspozé grofa Goluchowskega tak, da zasluži primerno oceno in po naših informacijah je tudi skrbjeno za to, da ta kritika ne izostane.

V Ljubljani, 5. decembra

Spravne konference.

§ 14., katerega je vrgel grof Clary s toliko teatraliko med staro šaro, da so od radosti zadrtela vsa nemška srca, je začel zopet strašiti, in vse kaže, da se ga oklene Clary kmalu kakor toneči rešilnega droga, ali pa — odstopi. Fuchsov predlog, ki določa jezikovnemu pododseku rok ter daje vsaki vladi polnomočje, da sme po 1. apr. 1900. urediti jezikovne razmere s § 14., sicer ne bo sprejet; že danes je gotovo, da ga zavržejo nemški naprednjaki in narodnjaki. „Ostd. Rundschau“ in „Grazer Tagblatt“ brijeta norce iz spravnih konferenc, ter smešita in napadeta nemške zastopnike v pododseku. In vsi obstrukcionistični listi naglašajo, da Nemci nimajo prav nobenega vzroka reševati Claryja ter njegove državne potrebščine. Nemci Čehom ne dovolijo češkega notranjega uradnega jezika, ker s

tem — pravijo — bi izgubili vse ono, kar so pridobili tekom svojega 30letnega političnega boja. Čehi pa ne odnehajo in radi volilcev ne morejo odnehati od svojih zahtev ter bodo z obstrukcijo preprečili, da bi se spravile državne potrebščine do 1. januarja 1900 pod streho. Kajti tudi Čehi nimajo vzroka reševati iz stiske Clarija, ki jim je sovražen, nego celo želé, da izgine Clary z vsemi svojimi ministri čim preje s površja. Tako Clary nima nikjer zaslombe in niti opetovana pomoč krone ga ne reši padca, ki se more zgoditi vsak čas. Sedanji parlament ne bo nikdar več zmožen delati redno in plodonosno, in vse konference bodo ostale brezupne. Kriza je dospela do vrhunca, in rešiti jo more v kratkem samo eno. To pa more biti le desničarsko ministrstvo, ki se opre odločno na močno večino, ki bo gledala le na interese vseh narodov, ne pa posameznih strank, ki bo imela zapisano na čelu svojega programa enakopravnost vseh jezikov. Poskus z uradniškim ministrstvom se je docela ponesrečil in proti desnici se ne da vladati.

Dr. Fran Smolka,

do'goletni predsednik poslanske zbornice, veleodlični poljski rodoljub, je včeraj popoldne v Lvovu umrl. Rojen je bil dne 5. novembra 1810 v Kaluszu v Galiciji postal leta 1836. na Lvovskem vseučilišču doktor prava in kmalu na to odvetnik. Radi političnih agitacij je prišel v sodniško preiskavo, ki se je po štirih letih završila s tem, da je bil kot veleizdajalec in zarotnik obsojen na smrt. Toda cesar ga je pomilostil. Izgubil pa je svoj doktorat in pravico izvrševati odvetniško prakso. Oboje si je pozneje pridobil znova. Leta 1848. je stal zopet na čelu narodnopolitičnega gibanja Poljakov, toda svoje naloge ni hotel rešiti več kot revolucionar, nego kot v zakonitih mejah delujoč politik. Pod njegovim vplivom se je sestavila dne 19. marca 1848. adresa Poljakov in poslala cesarju. Dne 26. junija 1848. je bil poklican v konstitujoči državni zbor, kjer je bil izvoljen najprej podpredsednikom, dne 12. oktobra 1848. l. pa predsednikom. Ostal je državnozborni predsednik, dokler

LISTEK.

I. redni koncert „Glasbene Matice“.

Pisati nam je o I. rednem koncertu „Glasbene Matice“, ki se je vršil v nedeljo zvečer v zgornji veliki dvorani „Narodnega doma“. Jednako vsem prireditvam tega našega dičnega glasbenega zavoda, ki goji z idealno skrbnostjo pravo in najčiščo umetnost, je uspel tudi ta koncert veselijano ter je vpletel v venec časti in slave, ki krasi našo „Glasbeno Matice“, nov lovorov list, svež in zelen in nevenljiv.

S tem bi bilo povedano vse.

Neko prijetno, praznično čustvo je velo med mnogobrojnim, veleodličnim občinstvom. Hubadova taktirka je vzčarala trenutke bujne lepote, ki so nam vzradoščali srca. Vse se je tako lepo zlagalo: svetla, krasna dvorana, bogati in cvetoči venec dražestnih pevk, impozantno število krepkih pevcev, fini in okusni, bogati in raznoliki vzpored, gospod dirigent, resen in utopljen v svojo težko, do malenkosti premišljeno delo, in pa slavni pevec dunajske dvorne opere, ta od prirode tako bogato obdarjeni, po vztrajni šoli na vrhuncu umetniške popolnosti sto-

ječi basist g. Viljem Heš, vse to — kakor rečeno — se je tako harmoniško družilo, da tega ne more opisati beseda.

Bilo je treba mnogo požrtvovalnosti, mnogo truda in učenja, preden je mešani zbor — ta duša, to življ-nje, ta mladost „Glasbene Matice“ — toliko natančno proučil dragoceni vzpored. Hvalna beseda torej sodi vsakemu posamezniku za njegovo vdanost in marnost, s katero služi lepi umetnosti.

Priznati pa moramo — kar smo imeli že lansko leto večkrat priliko povdarjati — da je pristni „agens“ okolo 150 členov broječega zbora njega vodja Hubad, ki z neko čudno močjo vpliva na pevke in pevce, da pojo s tako bogatimi barvami, da pesem kar živi pred poslušalcem.

Tako smo na to zmagujočo četo lahko ponosni, in tudi res ponosno kažemo nanjo, češ, to je naše, to je nekaj, kar bi delalo veselje in čast tudi večjemu svetu, nego je slovenska zemlja!

Vsa pozornost je bila koncentrovana na g. Heša, ki je pel arijo iz Lortzingove opere „Vormski orožar“, arijo iz Mozartove „Čarobne piščali“, Bendlovo „Pevčevo prošnjo“, Smetanovo „Ne kamenjite prerokov“ in Čajkovskega arijo Gremina iz „Evgenija Onegina“.

G. Heš je simpatičen mož, odličnega,

samozavestnega nastopa. Njegov glas je vreden milijone. Poje kot kovano zlato, močno in prekrasno. Kar zveni v njem, izpričuje velikega in pravega umetnika. Kakor je bogat njegov glas, tako je dragocena, samosvoja njegova modulacija. Poje portamente, gladko in naravnost mu zakipi oblikan, poln glas iz čistega grla. Spotoma ga napoji duša, ki splava v globoko daljo... Tja jo nosi krepka moč Heševga glasu. Občinstvo ga je poslušalo z napeto pozornostjo. Koncem vsake pesmi je udarilo v viharno ploskanje, ki je vzraslo v navdušeni znak srčne pohvale, ko so temu mojstru-pevcu poklonili velik lovorov venec s trakovi. Kronika „Glasbene Matice“ je s tem bogatejša za jedno dragoceno, prereditko vest.

Ker je pisal „Slovenski Narod“ že v listu pretekli petek natančneje o vseh točkah, ki so jih izvajali, nam je s tem odvzeta ta naloga. Povdarjamo samo, da znači vsaka njegova točka o finem okusu g. Hubada. Občinstvo je sprejelo vsako točko s pohvalo in priznanjem.

In oboje je zaslužil moški, mešani in ženski zbor. Pel je s tisto fineso, točnostjo in ubranostjo, ki je znana širom domačega in tujega sveta. Pripravil nam je prelep večer bogatega užitka.

Knjige družbe sv. Mohorja.

Koledar za leto 1900.

Z nobeno stvarjo se ne moremo Slovenci tako ponašati, kakor z dično družbo sv. Mohorja. Ta družba je v resnici neprecenljive kulturne vrednosti za priprosto ljudstvo, zato je tudi veselo čitati, da število društvenih udov čim dalje bolj narašča. Tako se je i to leto pomnožilo število za 972 členov, da ima sedaj družba 78.103 ude, kar je vsekakor lep napredek. Največ novih udov je dobila družba sv. Mohorja v krški škofiji, kjer je zaznamovati 424 udov več kot preteklo leto. Tudi v lavantinski škofiji je naraslo število udov za 364, v tržaško-koprski pa je zaznamovati 103 nove člene. Novih dosmrtnih udov je 89, kar je jako veliko. Vsa ta števila jasno pričajo, da se družba sv. Mohorja ne vzdržuje le na isti, že itak visoki stopinji, na kateri je bila, marveč da od leta do leta lepše procvita. Saj ga skoraj ni kraja, ni je vasice, kjer bi se ne čitale z veliko vnamo Mohorjeve knjige. Tudi v Zjedinenih državah severne Amerike ima družba sv. Mohorja 9 dosmrtnih in 686 letnih členov, v južni Ameriki pa je 1 dosmrtni člen in 94 letnih členov. Afrika in Azija štejeta skupaj 123 Mohorjanov.

Na tisoče in tisoče knjig razpošila

ni bil parlament v Kromerizu razpuščen. Smolka se je vrnil v Lvov in nadaljeval svoj odvetniški posel. Leta 1881. pa je bil zopet politično delaven. Bil je deželni in državni poslanec, a že l. 1862. je odložil oba mandata. Leta 1863. je duševno obolel ter se hotel usmrtiti. Toda naglo je okreval in bil zopet poslanec v deželnem in državnem zboru. Po decembrski ustavi se je l. 1868. potezal za abstinenco Poljakov in za razširjenje avtonomije v Galiciji. L. 1871. je bil izvoljen po hudem boju županom Lvova le z majhno večino, zato je volitev odklonil. Radi rusko-turške vojne je zopet odložil svoj državnozbornski mandat, ker je poljski klub odklonil potegniti se z interpelacijo za Turčijo. Poljaki pa so ga izvolili znova. Dne 14. marca 1881. je bil izvoljen predsednikom zbornice, leto pozneje pa je postal tajni svetnik, kar je ostal do 17. marca 1893. Odložil je takrat svoje vevpljivo mesto, ker je bil hudo bolan in ker radi svoje starosti ni mogel več dovolj energično krotiti razsajajočih levičarjev. Leta 1893. je bil poklican v gospodsko zbornico. Na predlog Plenerja mu je nakazala zbornica častno plačo letnih 7300 gld., na predlog Steinwenderja pa se je postavil v stebrišču zbornice njegov doprinski kip. Smolka je bil vsem strankam simpatičen in enako pravičen mož. Vedno se je trudil, da združi desničarske stranke. S svojim humorom je znal pomiriti najrazdraženejše duhove. Bil je pa odločen političen nasprotnik Prusov in Rusov. Za Galicijo ima velikanski zaslug; ves čas se je potezal za njeno avtonomijo. Bil je goreč čestilec Kosciuszka, kateremu na čast so zgradili Poljaki umeten hribec. Tudi literarno je bil delaven in so slavna njegova politična „Poljska pisma“.

Vojna v Južni Afriki.

Blebetavost angleških poročevalcev je naenkrat skoraj popolnoma umrla, in dnevi minevajo, ne da bi došla iz Južne Afrike brzjavka, ki bi povedala kaj novega. Iz tega se sklepa splošno, da se Angleži nikamor ne morejo ganiti, ter da hočejo razni generali tako v Natalu kakor tudi na zahodnjem bojišču pred Kimberleyem pomnožiti svoje armade čim najbolj. Angleški višji poveljnik Buller, od katerega so pričakovali v Londonu, da bo delal čudeže, in da bo Bure kar pomel, je že nad deset dni v Pietermaritzburgu, generala Hildyard in White pa sta še vedno oblegana. General Methuen ne more preko reke Modder-River, ker je zelo narasla, in ker ga čaka na oni strani močno utrjena vojska Burov. Prehod čez most je sila nevaren ter bi veljal Angleže zopet nebroj vojakov. Poroča se tudi, da je Methuenova vojska tako upehana in utrujena, da mora počivati. Na severu kapske kolonije je imel general Gatacre blizu mesta Stormberga z oranjeskimi Buri več prask. Iz Woolwicha pošiljajo Angleži še vedno proviant v Južno Afriko. 7 častnikov in 500 mož dela neprestano, da odpošljejo živeža za štiri mesece. Kako ogromne stroške imajo Angleži tudi s proviantom, naj kažejo sledeče številke: na bojišču imajo 116.000 mož in 51.000 konj, oziroma mul. Ta masa potrebuje za štiri mesece: 12 milijonov funtov mesa v pušicah, 400.000 funtov kave, 200.000 funtov čaja, 2.200.000 funtov sladkorja, 800.000 funtov

družba vsako leto po vsem svetu — letos je romalo v svet 468.618 Mohorjevih knjig — na vse kraje, na tisoče in tisoče ljudij se že vse leto veseli lepega in koristnega berila, katero jim v tako obilni meri podajajo Mohorjeve knjige. Po mnogih krajih ne dobiva priprosti kmetič vse leto drugih knjig razun onih, ki mu jih pošlje družba sv. Mohorja. Te knjige so mu v dolgih zimskih večerih v zabavo, one mu bistre um, iz njih zajema zlate nauke, kateri so zanj neprecenljive vrednosti ter ga obveščajo o najvažnejših novejših dogodkih. Zares Mohorjeva družba prinaša stoterni sad; to pa zato, ker je kos nalogi, katero si je stavila, ker se odhor trudi in si prizadeva, da zadovolji družbine člene. Velika je torej zasluga družbine odbora ter poverjenikov, kateri skrbe, da se število Mohorjanov množi ter tako razširjajo prosveto in omiko med slovenskim narodom.

Kakor vsako leto, izdala je tudi letos družba sv. Mohorja svoj običajni „Koledar“, kateri prinaša poleg ogromnega, a nepotrebne imenika družbinih udov, lepo število poučnih spisov, povestij, pesnij, životopisov in zabavnega drobiža. (Dalje prih.)

sočivja, 400.000 funtov soli, 360.000 pušic kondensiranega mleka in okoli 1 $\frac{1}{2}$ milijona funtov vkuhanega sadja. Nadalje treba 80.000 galon ruma, 12.000 steklenic whiskeya, 32.009 steklenic vina, ter 40.000 funtov tobaka. Poleg tega pa še ogromne kvantitete čokolade, bisquitov, popra itd. Za živino pa treba 25.000 ton mrve, 31.000 ton ovsa, in 3000 ton otrobov. Koliko to vse stane in k temu še prevoz preko morja si lahko vsakdo primeroma izračuna. — Vest, da je burski vrhovni poveljnik Joubert v boju 10. novembra padel, se je izkazala šele nedavno kot neresnična, a sedaj poročajo londonski časopisi znova, da je Joubert mrtev in pokopan ter da je stopil na njega mesto njegov nečak David Joubert. Iz Bruslja pa je došla brzjavka, da je Joubert čil in zdrav, ter da je bil pred kratkim v Bloemfonteinu. Iz Bruslja dohaja tudi vest, da so Angleži usmrtili 300 ujetih Burov, jih oropali ter jim porazili celo prste, da so se mogli polastiti prstanov. Vse te vesti pa niso potrjene, dasi jih prinašajo vsi časopisi.

Dopisi.

Iz Savinjske doline, 3. decembra.

Letos praznuje gospod nadučitelj Jožef Vidic v Št. Pavlu 40letnico svojega učiteljevanja. Tem povodom priredili so Savinjsko učiteljsko društvo slavljenču — kot svojemu bivšemu dolgoletnemu predsedniku — in nekateri bivši učenci — kot svojemu nekdanjemu učitelju — primerno slavlje. Pretekli četrtek sešli smo se namreč v obilnem številu k običajnemu učiteljskemu zborovanju v Št. Pavlu. Gospod Meglič otvori zborovanje; g. Zotter pove, da je povod današnjemu sestanku v Št. Pavlu 40letnica učiteljevanja tovariša g. Vidica. Potem označi delovanje slavljenčev, osobito v Št. Pavlu, kjer slušbuje že 35 let. Prišedši v Št. Pavel še za stare šolske dobe, boriti se je imel s težkočami, o katerih mlajši učiteljski zarod niti pojma nima. Moral je v vsakem oziru orati ledino. Kako se mu je to posrečilo, spričuje najbolje današnje stanje petrazredne šole v Št. Pavlu, ki se nahaja vseskozi v izbornih razmerah. Ta napredek je bil pa le mogoč, ker je slavljenec vedno upošteval načelo, da mora učitelj sam zmerom napredovati, ako hoče ostati na višku svojega poklica. Vsled tega pa je v šoli tudi dosegel zmerom izvrstne uspehe. Jako številna je zatorej tudi vrsta tistih njegovih bivših učencev, ki so dosegli bolj odlične stopnje v socialnem življenju.

Slavljenec pa se ni le trudil za izobrazbo mladine v šoli, ampak deloval je v istem zmislu tudi izven šole. V to svrhu ustanovil je brašno društvo in pevski zbor v Št. Pavlu ter ju spretno vodil dokaj let. Poleg tega pa je ves čas svojega bivanja v Št. Pavlu opravljal tudi službo organista in skrbel za lepo ubrano cerkveno petje.

Z isto vnemo deloval je tudi v učiteljskem društvu. On se nahaja med osnovatelji „Savinjskega učiteljskega društva“ ter mu je ostal ves čas veren in delaven sodruhin, kot tak je bil vedno vnet pristav napredka in trdne učiteljske organizacije. Vsled tega smo mu tudi več let zaporedoma poverili vodstvo društva. Poleg naprednega mišljenja dičilo ga je vedno čisto, nesebično slovensko rodoljubje. Dokaz temu je, da je slavljenec naročnik „Slovenskega Naroda“, odkar ta list izhaja. Tudi deluje že delj časa kot poverjenik „Slovenske Matice“.

Pa tudi v zasebnem življenju se je slavljenec vrlo izkazal. Vzgojil je svoja sinova tako, da sme danes s ponosom zreti na nju. Na ta način podal je vsem tovarišem lep zgled roditeljske požrtvovalnosti, pa tudi povzdignil ugled našega stanu. Zatorej pa res zasluži, da mu danes korporativno čestitamo.

V spomin na ta jubilej pa je se izročil slavljenču krasen album s slikami bivših njegovih učencev, ki so dosegli kako bolj odlično stopinjo v socialnem življenju. Potem čestita slavljenču še g. Meglič s prav toplo imenom Savinjskega učiteljskega društva. Jako ginjen zahvalil se je g. Vidic na tem odlikovanju in poklonjenem darilu.

Pri tej priložnosti spomnili smo se „Dijaške kuhinje“ v Celju in tudi družbe sv. Cirila in Metoda. Gospodična Pianova nabrala je za nji precejšnji svotici. Razšli

smo se šele pozno v noči, in sicer vsi s prijetnimi spomini na to slavlje. Končno zahvalimo še g. Marišica, da je tako spretno vodil vse priprave za to slovesnost.

„Ljubljanski Zvon“.

„Ljubljanski Zvon“ nastopi prihodnje leto svoj XX. tečaj.

V uredništvu se je zgodila sprememba. Dosedanji glavni urednik, gosp. profesor V. Bežek, je odstopil, in „Narodna Tiskarna“ je izročila vodstvo našega lista podpisancu. Vkljub tej spremembi ostaneta vendar program in smer „Zvonova“ v bistvu dosedanja.

„Zvon“ je leposloven in znanstven list. Pa že prof. Bežek je po pravici naglašal, da naj znanstveni članki, ki jih prinaša naš list, ne bodo preabstraktno znanstveni, takšni, kakršne objavljajo n. pr. razna akademijska izvestja; znanstveni članki „Zvonovi“ naj bodo pisani v poljudnem, lahko umljivem, leposlovno zaokroženem slogu! Da je prof. Bežek ta moment večkrat poudarjal, to je njegova zasluga. Zasluga dosedanega urednika in njegovega korektorja, g. Mikuša, je tudi, da je „Zvon“ pisal lep jezik, kakršen je v tem listu itak tradicionalen že izza Levčevega in Funtkovega urednikovanja...

Novo uredništvo pa želi, da bi povzdignili sotrudniki naš „Zvon“ na višino prave moderne revije slovenske!

Kar se torej tiče znanstvenih člankov, študij, essayev in kritik, opozarja novo uredništvo častite sotrudnike svoje, da naj bodo vsi takšni spisi aktualni. Aktualnost je pri takšnih sodobnih revijah važna stvar in conditio sine qua non. Spisi morajo imeti neko zvezo s tekočim življenjem, morajo se ozirati na vprašanja, ki jih reka časovna prinaša s seboj. Le na ta način je mogoče, da list čitatelju koristi, da mu je nekak mentor, da čitatelja zanima.

Treba samo, da se ozremo po drugih slovanskih in neslovanskih književnostih, pa spoznamo, kako nalogo izpolnjuje moderna revija! „Naša Doba“, „Ruskaja Myslj“, „Vjestnik Jevropy“, „Zeit“, „Wage“, „Wiener Rundschau“, „Der Kunstwart“, „Ver Sacrum“ itd. — imenovali smo samo pri nas najbolj znane revije — prinašajo same aktualne članke iz vseh strok človeškega znanja in umetnosti...

Prva skrb slovenskega „Zvona“ bodi seveda ta, da nas seznanjaj z aktualnimi vprašanji, tičočimi se nas samih: našega narodnega življenja, naše prosvete, književnosti in umetnosti. Dnevna politična vprašanja ne spadajo v naš list. Politična zgodovina pa sodi v okvir našega programa le v toliko, kolikor se dotiče naše literature in umetnosti, in kolikor vpliva na naš kulturni razvoj.

Teoretično jezikoslovje moramo prepušiti šoli in šolnikom. —

„Zvonu“ se bode vedno ozirati na vse duševno, literarno in umetniško gibanje naših slovanskih bratov.

„Zvonu“ bodo torej dobro došla periodična jedrnata poročila o književnosti in umetnosti kateregakoli slovanskega naroda.

Ker pa so dandanes kulturni narodi v vedni dotiki med seboj, ker vplivajo po svojih vodečih pisateljih in umetnikih kolikor toliko drug na drugega, zato se bode „Zvon“ moral ozirati tudi na književne in umetniške pojave neslovanskih narodov.

Kulturnim, literarnim, umetniškim in socialnim študijam, pregledom in kritikam želi „Zvon“ posvečevati čim večjo pozornost.

Pa naš mesečnik ni samo revija, ampak je tudi beletrističen list. Gojiti poetično misel v vezani ali nevezani besedi, je „Zvonu“ enako važno, kakor prinašati članke in študije — če ne še važnejše. Zato bode uredništvu važna skrb, da poda v novem letniku čitateljstvu našemu čim več in kar najboljše izviren novelistike.

Revije naših slovanskih bratov pa tudi drugi, neslovanski časopisi „Zvonove“ smeri in tendence prinašajo med izvirnimi beletrističnimi spisi tudi dobre prevode najboljših drugojezičnih umotvorov. Novo uredništvo ne more uvideti, zakaj bi se baš mi Slovenci morali upirati prevodom klasičnih beletrističnih del iz tujih modernih literatur. Samo da morajo biti spisi prevedeni naravnost iz originala in pa v dovršenem, vzornem slogu. „Zvon“ si torej v bodoče pridržuje pravico, da objavi včas po kak prevod, kadar se mu bo to primerno zdelo...

Kar se tiče izvornih spisov, bodisi leposlovne ali poučne vsebine, dovoljuje ji uredništvo opomniti, da morajo pisatelji začetniki vlagati celotne spise. Le starejšim, pripoznanim pisateljem se dovoljuje izjemoma, da pošiljajo svoje doneske kosoma. (Konec prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 5 decembra.

— Osebnost. G. dr. Karol Triller, odvetnik sedaj v Tolminu, se ne preseli — kakor smo te dni poročal — v Gorico, temveč v Ljubljano in to meseca marca prihodnjega leta.

— Kranjski krščanski socialisti so končno vendar vrgli od sebe plašč slovenskega narodnjaštva, s katerim so doslej pokrivali svoje ribarjenje mej siromašnim delavstvom in so srečno zlezli drju. Luegerju pod kuto. Poslali so drja. Kreka na shod krščanskih socialistov na Dunaju in „Slovenca“ niti sram ni, o tem koraku poročati. Shod sam na sebi je bil reven, in kaže, da ima krščansko-socialni humbug mej delavci le bore malo zaslombe. Toda dejstvo samo na sebi, da se hočejo slovenski krščanski socialisti skupno z nemškimi organizovati, to nas sili, da izrečemo svoje mnenje o tem. Ko bi slovenski krščanski socialisti z nemškimi sklenili kak kompromis glede gotovih konkretnih vprašanj, bi to umeli. Ali za to se ne gre; gre se marveč za skupno politično organizacijo pod vodstvom tistih mož, ki so prisegli na nemški binškošni program in ki so največ krivi, da so slovanski državni poslanci sedaj v tako klavrnem položaju. Skupna politična organizacija slovenskih in nemških krščanskih socialistov pomeni popolno negacijo našega narodnega programa, naše narodne samobitnosti. Slovenska stranka, ki ni samostojno organizovana, in to na slovenski podlagi, ni več slovenska stranka. Nihče ni slovenskim socialnim demokratom tolikrat očital, da so v službi Adlerja in Pernerstorferja, kakor dr. Krek; vsak hip jim je to vrgel v obraz, češ, da vsled svoje skupne organizacije z nemškimi, češkimi in poljskimi socialnimi demokrati nimajo nobene pravice, se imenovati slovensko stranko. Sedaj pa je ta isti dr. Krek speljal slovenske krščansko-socialne delavce v tabor dr. Luegerja, ki ne priznava niti načela ravnopravnosti, dočim ga socialni demokratje izrečno priznavajo, in se posvetuje z njim že o skupnem strankarskem davku. Tisti dr. Krek, ki je na vse načine grdil našo stranko, ker je nemškim veleposestnikom za njih podporo pri nekaterih vprašanjih dala koncesijo v obliki podpore nemškega gledališča, sicer pa ohranila svojo popolno neodvisnost, tisti dr. Krek se je zdaj zadinjal tuji stranki, in sicer stranki, ki je prisegla na nemški binškošni program, čegar izvršitev pomeni za nas narodno smrt. Dr. Krek je sedaj služabnik nemške stranke, katere vodja, dr. Lueger, je v drž. zboru javno proklamiral, da se morajo Slovani germanizovati. V dr. Kreku videli bomo odslej agenta dunajskih krščanskih socialistov, naših narodnih nasprotnikov, orodje, s čigar pomočjo nas hočejo krščansko-socialno in narodno zadaviti, a v tem tiči pomen dunajskega shoda.

— Družbe sv. Cirila in Metoda veliki dobrotnik, veletržec g. Ivan Perdan je za vselej zatislil zemske oči. Stotakov in stotakov smo prejeli iz njega domoljubnih rok. V kratkem času, odkar je založil družbine vžigalice, nam je namreč izročil nad 2000 gold. — Ko žaljuje družba ob pač prerani rakvi svojega dobrotnika — podpisano spoštljivo vabi vseh svojih ljubljanskih ženskih in moških podružin častite odbore in ude, naj se 6. likor le moč korporativno udeleže jutri, 6. t. m. ob pol 3. uri popoldne vršnega se pogreba, spremljajoč na kraj večnega počitka moža, ki ga vpisujemo v vrsto največjih družbinih dobrotnikov. — Svetila mu večna luč! — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

— Umrl je danes zjutraj v Kranju pivovar občaspoštovan gospod Peter Mayr star. v starosti 82 let. Bil je mož kremenitega značaja in narodnega prepričanja, ki je vzgojil lepo število vrlo narodnih sinov in hčer. S svojo skoraj nedosežno pridnostjo in nenavadno žilavo delavnostjo je bil pravi vzgled svojim someščanom. Pogreb bo v četrtek popoldne. — Po napor nem delu bodi mu zemljica lahka!

— **Državnozborna volitev na Gorškem** na mesto grofa Alfreda Coroninija se vrši v kratkem. Dan sicer še ni določen, a priprave za to volitev se že delajo. Imenujejo se tudi razni kandidati. Meji drugim se tudi govori, da bo kandidiral gosp. dr. Rybač, odvetnik v Trstu, vendar v tem oziru ni še čisto nič gotovega.

— **Kardinal Missia** pride 10. t. m. v Rim, da osebno sprejme kardinalski klobuk. Spremljevalo ga bo več prelatov, mej drugimi novomeški prošt dr. Elbert. Avstrijski poslanik pri Vatikanu priredi kardinalu Missii na čast veliko-soiréjo.

— **C. kr. korespondenčni urad** ni samo v svojih poročilih nečuvno pristranski in Slovanom načeloma skrajno nasproten, ampak tudi čudovito neveden. Tako na pr. ta urad, ki naj informuje javnost, še danes ne ve, kdo da je predsednik poslanske zbornice. Korespondenčni urad je včeraj razposlal poročilo o sožalni brzojavki, ki jo je prezidij poslanske zbornice poslal sinu umrlega Smolke. In na tem telegramu je podpisan kot predsednik poslanske zbornice — dr. Kathrein!

— **Praznik sv. Cirila in Metoda.** Zadrski „Narodni List“ poroča, da so dalmatinski frančiškani za svoj red izposlovali, da se bo praznik sv. Cirila in Metoda praznoval pri njih zopet dne 5. julija in to po odličnejšem ritusu. Slovenski škofje se še niso ganili, dasi se sedaj v njihovih škofijah praznujeta skoro po najnižjem ritusu! To govori cele knjige, to kaže, kako slovenski škofje čislajo slovenska blagovestnika.

— **„Nemško“ vseučilišče v Gradcu.** Večina profesorskih zborov graškega vseučilišča in graške tehnike je schönerejanskega mišljenja. Tekom zadnjih let navedli smo že toliko eklatantnih slučajev skrajne agresivnosti raznih profesorjev, da gotovo nihče več ne dvomi, da hočejo ti možje iz graškega vseučilišča narediti nemškonalno trdnjavo. Tudi pri komersu, ki so ga v soboto priredili nemški visokošolci, se je to pokazalo. Rektor univerze, Richter, in rektor tehnike, Emich, sta pri tem komersu ubirala strune nemškega nacionalizma ter žela za to primerno priznanje. In vendar je graško vseučilišče namenjeno vsem avstrijskim narodom in se vzdržuje na stroške vseh teh narodov.

— **Iz Šiške** se nam piše, da se je v nedeljo v čitalničnih prostorih vršil ustanovni zbor kmetijske podružnice za Spodnjo in za Zgornjo Šiško. V tačasni odbor so bili izvoljeni gg. Javoršek, Babnik in Zakotnik za Zgornjo Šiško in gg. Miha Bizjan, Mavrer in Sirnik za Spodnjo Šiško. Prvomestnikom je bil izvoljen gosp. Mavrer, kateremu gre v prvi vrsti zasluga za ustanovitev te nove podružnice. Kot prvomestnik čitalnice pozdravil je gospod Drenik ravnatelj Pirca, ki je potem obširno, poljudno in zanimivo razpravljalo o naprednem kmetovanju, za kar je žel živahno pohvalo in zahvalo navzočnim zborovalcem. Naj bi nova podružnica dobro uspevala na korist slovenskih naših kmetovalcev.

— **Kuga grozi.** Parnik „Berenice“ pride v četrtek popoldne v Trst. Vse postopanje ž njim si je pridržala vlada, ki pa ničesar ne pove, kaj se zgodi z okuženimi vrečami. Sanitetni inspektor in drugi zdravniki so bili s Haffkinovim serumom imunificirani. Kava, ki jo pripelje okužena ladija, se spravi na kopno. Najeti so že dotični delavci, ki ostanejo 10 dni v kontumacu. Tržaški listi pišejo veliko o vsaki malenkosti, ki jo je odredilo sanitetno oblastvo, toda o razokuženju parnika in o uničenju vreč se nič ne čuje. Vreče se morajo rešiti, saj so nove, četudi se je bati, da zaneso kugo v to veliko stranišče, ki se zove Trst.

— **Iz Gradca** se nam poroča, da se je zabavni večer izvenakademije podružnice sv. Cirila in Metoda dne 1. t. m. ob mnogoštevilni udeležbi slovenskega občinstva na splošno zadovoljnost izvršil. Za lepi uspeh gre zahvala tamburaškemu zboru akad. društva „Hrvatska“ pod vodstvom med. g. B. Spinčiča, pevskemu zboru akad. društva „Triglav“ pod vodstvom iur. g. F. Rateja, dalje med. g. I. Strašku in slovenski rodbini Lorber. Večer se je vršil v dvorani hotela „Stadt Triest“, kateri hotel bodi Slovanom, ki prihajajo v Gradec, toplo priporočen. Postrežba je izvrstna, cene pa so nizke.

— **Akad.-teh. društvo „Triglav“ v Gradcu** vabi na slavnostni večer, ki ga priredi dne 8. grudnia 1899 na čast svojemu častnemu članu, blagorodnemu gospodu dr. Benjaminu Ipavicu, slavnemu slovenskemu skladatelju prigodom njegove 70letnice. Vspored se pravočasno prijavi. Društva, ki se žele večera udeležiti, naj to javijo odboru „Triglava“.

— **V Vodica**h so epidemično nastopile ošpice in davica. V teku dobrega tedna je umrlo čez deset otrok in vendar se trdi, da te bolezni nista nevarni. Pred kratkim smo brali, da so nekje šolo zaprli radi ošpic, tukaj je niti radi davice ne. Če kar trije otroci na dan umrjo, kar se je v jednem tednu dvakrat zgodilo, mislimo, da je dovolj povoda poskrbeti, da se bolezen omeji.

— **Slovansko pevsko društvo na Dunaju** priredi dne 9. t. m. ob 8 uri zvečer v mali glasbeni dvorani koncert, pri katerem sodelujeta koncertna pevka gđc. M. Seltmannova in klavirna virtuoziinja gđc. Josipina Wařkova. Vzpored obseza same odbrane slovenske skladbe.

— **Odbor slov. zidarskega in tesarskega društva** opozarja svoje člene, da se polnoštevilno udeležijo pogreba gosp. Ivana Perdana v sredo v polu tretji uri.

— **Pekovsko strokovno društvo za Kranjsko** nam je včeraj poslalo slabo stilizirano notico, katero popravljamo v toliko, da je svojo pisarno na Bregu št. 8. opustilo in se preselilo v Židovsko stezo št. 4. kamor naj se pošiljajo vsa pisma.

— **Porotne obravnave.** Pri včerajšnji prvi obravnavi sedel je na zatožni klopi 25 let stari krojaški pomočnik Feliks Slabina iz Ljubljane, obtožen hudodelstva rop in prestopka tatvine. Slabina delal je do 16. oktobra pri krojaču Korošču v Radovljici ter je imel omenjenega dne, ko je odpotoval v Ljubljano 3 gld. 65 kr. gotovine. Dne 19. oktobra vstopil je v delo pri tukajšnjem krojaču Antonu Repovšu, a delal je le jeden dan, potem ga pa ni bilo več blizu. Dne 20. oktobra popoldne podal se je v tivolski gozd ter ondi, kakor smo svojedobno poročali, oropal gospe Evgenijo Bamberg in Frideriko Bürger za 1 gld. 60 kr., kateri znesek sta imeli pri sebi, grozeč jima, da ju ustrelji z revolverjem, ako mu takoj ne izročita vsega denarja. Ko se je z denarjem udaljil, rekel je gospema: „Nikar ne kričita, sicer ustrelim!“ Takoj drugi dan ukradel je Slabina realčnemu profesorju dru. Binderju sukno, vredno 3 gld., dne 22. oktobra pa je zopet v tivolskem gozdu napadel 70 let starega zasebnika Franca Lekana ter ga, zgrabitelj ga za sukno, hotel oropati. Ker pa so se v istem trenutku približali pomožni uradnik Edvard Majcen s soprogo in brat njen Avgust Grobčšek, spustil je Slabina svojo žrtev ter izginil v gozdu. Obtoženec priznava dejanje brez okolišev ter se le izgovarjal, da ga je k temu prisilil glad. Porotniki so potrdili soglasno vprašanje glede krivde in sodišče obsodilo je Slabino na šest let težke ječe, poostrene z jednim postom mesečno in trdim ležiščem v temni celici dne 20. oktobra vsakega kazenskega leta. Po prestani kazni postavi se Slabina pod policijsko nadzorstvo. — Pri drugi včerajšnji obravnavi bil je 27 let stari vagant Jurij Wick iz Gornje Avstrije obtožen hudodelstva tatvine. Wick, ki je bil zaradi tatvine že sedemkrat kaznovan, ušel je dne 24. junija 1896 iz tukajšnje prisilne delavnice ter se potem celo poletje potepal po raznih deželah, dokler ga niso konečno dne 9. decembra istega leta zasačili orožniki na Solnograškem. V tem času izvršil je Wick jako mnogo tatvin, med drugim ukradel je posestniku Andreju Veharju na Vikrčah 408 gld. v gotovini, posestniku Neureiterju v Halleinu pa 212 gld. Wick, ki se je pri obravnavi jako cinično vedel ter tudi razne tatvine, katerih ga dolži obtožnica, priznal, bil je obsojen na osem let težke ječe, poostrene z jednim postom mesečno. Po prestani kazni oddal se bo Wick zopet v prisilno delavnico.

— **Nova orožniška postaja** se je ustanovila v Babinem polju v logaškem političnem okraju.

— **Tatvina.** Včeraj popoldne okoli 5. ure je neznan tat ukradel vladnemu svetniku dr. Alojziju pl. Valenti iz predsobe črno zimsko sukno z zametnim ovratnikom in s svetlosivkasto podlago in črn klobuk.

Tat je baje okoli 50 let star, ima sivo brado, rdeč obraz, dolge viseče brke in se pri hoji nekoliko naprej drži.

— **Mesečni pregled.** Minoli mesec listopad je bil izvanredno prijazen in mil. — **Opazovanja na toplomeru** dadó povprek v Celsijevih stopnjah: ob sedmih zjutraj 2·7°, ob dveh popoldne 8·4°, ob devetih zvečer 4·7°, tako da znaša srednja zračna temperatura mesca 5·3°, za 1·7° nad normalom. — **Opazovanja na tlakomeru** dadó 741·7 mm kot srednji zračni tlak tega meseca, za 5·7 mm nad normalom. — **Meglenih dnij** bilo je 12, deževnih 4, padavina znaša vsega skupaj 20·5 mm. — **Izmed vetrov** prevladoval je severo-vzhodni ter se 17. listopada zelo razburil.

* **Kako Nemci poznajo Goetheja.** Ruski časopis „Nedělja“ je prinesel iz Berolina poučen članek z naslovom „Kdo je bil Goethe?“ Tu so navedeni dokazi, da širši sloji Nemcev, ki se toliko bahajo s svojo prosveto in duševno vzvišenostjo nad drugimi narodi, nimajo niti pojma o pomenu in delih svojih narodnih genijev. Neki frankobrodski entuzijast je ob nedavnem jubileju Goetheja spraševal med narodom o pesniku in našel, da ogromna večina Goetheja niti po imenu ne pozna. Pa tudi o Schillerju, ki je vendarle popularnejši, nima večina naroda nobenega pojma. Posamezne pesmi so bile nekaterim znane, a nihče ni vedel, čegave so. Vzrok tej prikazni je baje ta, da se priprosti Nemeč, ko zapusti s 14. letom šolo, posvečuje docela svojemu poslu in pozabi vse, kar se je naučil. Za umetnost in slovstvo se ne briga narod nič.

* **Vojvoda časnikar.** Američanski vojvoda Manchester, ki je bil doslej poročnik, je odpasal sabljico ter stopil med sotrudnike najbolj šovinističnega američanskega lista „Newyork Journal“. Vojvoda ima šele 22 let ter je sila ponosen na to, da je on prvi angleški vojvoda, ki — dela in si sam služi svoj kruh.

* **Vojaka-velikana.** V pruskem gardnem polku je rekrut imenom Dabelenk, kmetovalčev sin, ki meri 2 m 7 cm Drugi največji pruski vojak meri 2 m 5 cm.

* **Najnovejši lovski šport v Parizu** je streljanje podgan. Prvi je upeljal ta lov pariški občinski svet, ki je najel ljudi, da pobijajo, nabađajo in streljajo podgane. Radi bližajoče se svetovne razstave želi namreč občinski svet, da se zaterejo podgane, ki so najnevarnejše širiteljice in nositeljice kužnih boleznij. Polagoma pa se je pridružilo od občine najetim delavcem tudi dijaštvo, končno pa športno občinstvo. In celo dame streljajo z veliko spretnostjo podgane. Najrajši jih love ponoči z bakljami ob Seini. Ubite podgane se prodajo — rokavičarjem, ki delajo iz kožic baje jako mehke rokavice i. dr.

Književnost.

— **„Učiteljski Tovariš“.** Št. 34. Vsebinska: Slovenskemu in istrsko-hrvatskemu učitelstvu. — Iz „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“. — Epilog k zborovanju avstrijskega učitelstva. — Književnost in umetnost. — Naši dopisi. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljski služeb. — Listnica uredništva. — Blagajnikov listek. — Gospodarski program.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 5. decembra. V današnji seji poslanske zbornice se je nadaljevala budgetna razprava. Udržal je govoril dve uri. Po nekih opomnjah drja. Funkeja je bil predlagan konec debate, a zbornica je predlog odklonila. Zdaj govori Scala.

Dunaj 5. decembra. Položaj v desnici je skrajno napet. Nemški klerikalci in Poljaki silijo Čehe, naj kapitulirajo pred Nemci. Postavljajo jih pred alternativo, naj ali desnico razbijejo ali popolnoma odnehajo. Slednje se na noben način ne zgodi, četudi razpade desnica.

Dunaj 5. decembra. V današnji seji odseka za premembo § 14. je bila uprizorjena sramotna komedija: Odsek je najprej zavrgel vse podane predloge. Na to je reasumiral razpravo. Pri novem glasovanju je bil z 20 proti 12 glasom sprejet pred-

log, naj se § 14 popolnoma odpravi. Zdaj pa se je začel dirindaj! Noben nemški poslanec ni hotel prevzeti poročila. Vsi so se ga branili, dočim so prej neprestan proti § 14. rohneli. Po dolgem debatiranju se je končno udal nemški nacionalni Kaiser in prevzel poročilo.

Dunaj 5. decembra. Včeraj zvečer je imel proračunski odsek avstrijske delegacije sejo, v kateri je razpravljalo o Goluchowskega ekspoziciji Kramar je povdarjal, da je izgubila trozveza ves pomen in da služi samo koristim Italije in Nemčije. Zdaj zgradi Nemčija celo železnico v Bagdad. Grajal je postopanje avstrijske vlade glede Srbije in izjavil, da Čehi ne dovolijo budgeta. Džieduszycki se je pritoževal radi iztiranja Poljakov iz Nemčije. Stran-sky je Goluchowskega ostro prijemal. Povedal mu je tacih, kakršnih še nikdar noben avstrijski minister ni slišal. Dejal je, da hiti Goluchowski od blamaže do blamaže, kritikoval je vladno postopanje glede Krete, napram Črni gori in napram Srbiji, rekši, da Goluchowski ščiti Milana. Razkralja Milana je imenoval ničvrednega pustolovca. Kathrein: Obžalujem, da imenujete tako očeta srbskega kralja. Stran-sky: To naj obžaluje njegov sin, ne vi. Bärnreither in Funke sta seveda z vneto zagovarjala trozvezo. Gessmann si je nekoliko privoščil Doczyja, ki je vodja časniškega oddelka ministrstva zunanjih del. Goluchowski je odgovarjal na kratko in povsem splošno. V podrobnosti se ni spuščal. Morda hrani svoj smodnik za razpravo v plenarni seji.

Dunaj 5. decembra. Spravna akcija se danes pokoplje. Fuchsov predlog, ki je vendar za Nemce tako ugoden, da si ugodnejšega ni misliti, sta tako nemška napredna kakor nemška nacionalna stranka odklonili. Zvečer se snidejo člani izvrševalnega odbora desnice in načelniki nemških strank na slovesni pogreb Fuchsovega predloga.

Dunaj 5. decembra. Posl. Prade je sporočil volilnemu odboru v Libercah, da ne kandiduje več v češki deželni zbor. Tudi je naznanil, da ne bo več kandidiral v državni zbor in priporoča volilnemu odboru, naj si že zdaj izbere kandidata, ker je najverjetnejše, da se državni zbor v kratkem razpusti.

Budimpešta 5. decembra. V parlamentu je bil danes velik škandal. Poslanec Barabas je žalil cesarja. Perczel je to grajal, na kar so ga opozicionalci na vse načine psovali.

Berolin 5. decembra. „Deutsche Zeitung“ javlja, da se je Burom pridružilo že 8000 Afrikanderjev iz teritorija mej reko Oranje in mesti Deaar, Stromberg in Barkly.

London 5. decembra. Belfaster „News Letter“ javljajo, da so v Dublinu zasledili zaroto, vsled česar so bile vse straže znatno pomnožene.

London 5. decembra. „Times“ poročajo, da Angleži že vidijo pozicije Burov pri Kolensu, da so pa te pozicije tako močne, da jih ni možno naskočiti.

London 5. decembra. „Morning Post“ priznava, da je bombardiranje Ladysmitha v zadnjem času provzročilo mnogo škode. Burov, ki oblegajo Ladysmith, je kacijh 10.000. Isti list poroča, da je pri Kolensu zbranih 15.000 Burov.

Narodno gospodarstvo.

— **Mestna hranilnica v Kranju.** V mesecu novembru vložilo je 282 strank 35.111 gld. 20 kr., vzdignilo pa 189 strank 23.453 gld. 70 kr., 20 strankam izplačalo se je hipotetičnih posojil 14.720 gld., stanje vlog iznaša 972.674 gld. 93 kt., stanje hipotetičnih posojil pa 620.176 gld. 3 kr. in denarni promet 82.312 gld. 99 kr.

— **Mestna hranilnica v Radovljici.** V mesecu novembru 1899 je 142 strank vložilo 20.577 gld. 30 kr., 121 strank vzdignilo 14.196 gld. 44 kr., 32 strankam se je izplačalo posojil 17.760 gld., denarni promet 126.303 gld. 91 kr.

Darila.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je došlo od 15. septembra t. l. do danes naslednjih rodoljubnih prispevkov: Iz nabiralnika v cirkniškem konsumnem društvu 2 gl.; g. kapelan J. Stabuc iz g. Pernatovega nabiralnika v št. Lovrenci 5 gl.; 10 kr.; podružnica v Lenu na Pohorju 4 gl.; g. dr. Danilo [Majaron mesto venca na krsto] Stanku Pirnatu 10 gl.; gospa Micika dr. Karlovškova, pokroviteljica „ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Celji“ 100 gl.; gospa Ana Majdičeva, soproga veleposelnika in paromlinarja v Hudnji pri Celji, pokroviteljica 100 gl.; g. podnačelnik podružnici „Opače in okolica“ 15 gl.; 50 kr.; g. nadučitelj Josip Žirovnik iz Gorjani iz nabiralnika „restavracija v Vintgarju“ 1 gl.; 75 kr.; g. korni vikarij Josip Cerjak zbral ob več prilikah za šolo na Muti 14 gl.; 50 kr.; gospica Zora Lenarčičeva ob priliki vrhniške velike skupščine pri obedu 35 gl.; podružnica Vipava 2 gl.; 20.; č. šolske sestre v Velikovi 35 gl.; ženska podružnica Stari trg: udnina 1. 1898 14 gl. in dohod veselici 1. oktobra 1899 56 gl.; 33 kr.; g. župnik Anton Gabron iz Skočidola 58 gl.; podružnica „sodni okraj Brdo“ 52 gl.; 10 kr.; — poslala tudi iz nabiralnika v Lukovici 2 gl.; g. blagajnik v Ljutomeru Janko Karl nabral za mutsko šolo ob odhodu kap. Weixl 13 gl.; g. posestnik Silvester v Vipavi nabral v veselici družbi ob blagoslovu cerkve v Budanjah 2 gl.; g. učitelj v Kamenogorici Iv. Lavtižar svoj avgustov in septembrov kronski donesek 1 gl.; g. vikar iz Maribora Josip Cerjak nabirke za mutsko šolo 7 gl.; g. Božič nabral ob gostiji g. Hermana Brencé v št. Martinu 4 gl.; g. nadžupnik v Konjicah Jernej Voh za šolo na Muti 5 gl.; po ribniški podružnici tržaški brzojavni kontrolor g. Ivan Pogorelec 5 gl.; gospica Marija Koželjeva nabrala ob svatbi g. Antona Bregarja z g. Rozalijo Koželjevo v št. Gothardu 5 gl.; 85 kr.; podružnica Vuhred-Marenberg 20 gl.; po g. ces. svetniku Murniku veletržec g. Perdan ob „vžigalnih družbe sv. Cirila in Metoda“ 200 gl.; po blagajničarici g. Anici Bobek-ovi za žensko ribniško podružnico letnina 1898. leta 90 gl.; g. dr. Peter de'Franceschi nabiralnico iz gostoljubega soteskega župnišča 15 gl.; po g. blagajničarici Amaliji Drufovka ženska goriška podružnica za 1899. leto 80 gl.; gospica Rezika Hrovatin-ova iz Vipave kot skupilo prodanim razglednicam 1 gl.; 16 kr.; po g. dr. Svetini g. stolni kanonik Tomo Kajdiž 3 gl.; g. ces. svetnik župan Šavnik povodom poroke sina dr. Karola z g. Sonjo Verbičevu 20 gl. (Konec prih.)

Uredništvu našega listosa poslali: Za družbo „sv. Cirila in Metoda“ Č. rodbina Rohrmann v Ljubljani 10 K, mesto venca na krsto g. Ivana Perdana. — Vesela narodna, a le gostilničarju „Vinogradnikov“ naklonjena družba na Glincah 4 K 20 vin., ko je zvedela, da je dobil, nje že drugi gostilničar od sl. društva, indirektno — breco, ter bo postal bajje zopet žr. . . . G. dr. Kremenžar v Kostanjevici 7 K, nabral povodom lova. — G. Ivan Lovšin v Dolnji vasi pri Ribnici 2 K, ker se ni mogel udeležiti veselice v korist družbi. — Skupaj 23 K 20 vin. — Živel! darovalci!

Za društvo „Radogoj“: Č. rodbina Rohrmann mesto venca na krsto g. Ivana Perdana 10 K. Svoto odvedemo na svoje mesto. Živela domorodna rodbina-darovalteljica!

Za Prešernov spomenik: G. Franja Bratovž, nabrala 2 K v veselici družbi pri C. Šarcu na Karlovski cesti. — Živela!

Popravek. V št. 277 od 2. t. m. se je vesled neja sne pisave vrnila neljuba pomota. Iz samskega kluba na Rakeku je nastal damski klub! Seveda so se morali vrli gg. samci kar zgroziti, ko so čitali to res originalno pomoto, katero s tem popravljamo. Torej velja tudi izrečena hvala ne zavednim članicam nek s istujočega samskega kluba, nego gg. samcem prvega kranjskega samskega kluba na Rakeku. Živel!

Protiv zobobolu in gnjilobi zob izborna deluje

Melusina ustna in zobna voda

utrudi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil.

Po pošti razpošilja se vsak dan dvakrat.

Jedina zaloga (19—49)

lekarna M. Leustek, Ljubljana

Resljeva cesta št. 1, zraven mesarskega mostu.

Umri so v Ljubljani:

V deželni bolnici:

Dne 30. novembra: Martin Gustin, črevljarski vajenec, 16 let, jetika.

Dne 29. novembra: Franja Guzelj, delavčeva žena, 30 let, prisad.

Dne 30. novembra: Marija Finžgar, delavčeva žena, 53 let, srčna hiba.

Dne 30. novembra: Marija Hafner, delavka, 22 let, jetika.

Meteorološko poročilo.

Vitina nad morjem 806.2 m. Srednji srednji tlak 736.0 mm.

Dec.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vet-ovi	Nebo	Padačina v 24 urah.
4.	8. zvečer	741.2	-1.0	sl. sever	oblačno	0.0
5.	7. zjutraj	734.8	2.0	sr. jzahod	oblačno	0.0
	2. popol.	732.9	6.4	sr. zahod	del. jasno	0.0

Srednja včerajšnja temperatura -1.5°, normale: -0.1°.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Dunajska borza

dné 5. decembra 1899.

Skupni državni dolg v notah.	99	gl.	30	kr.
Avstrijska zlata renta	116	65		
Avstrijska kronska renta 4%	99	35		
Ogorska zlata renta 4%	116	45		
Ogorska kronska renta 4%	95	10		
Avstro-ogorske bančne delnice	913			
Kreditne delnice	376	25		
London vista	120	75		
Nemški drž. bankovci za 100 mark	69	02 1/2		
80 mark	11	79		
80 frankov	9	57 1/2		
Italijanski bankovci	45	06		
C. kr. cekini	5	69		

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA MAKS VERSEC, Ljubljana, Selenburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5—10 gl.

Prostovoljno gasilno društvo ljubljansko javlja žalostno vest, da je Vsemogočni izvolil poklicati častnega člana, gospoda

Ivana Perdana

predsednika trgovinske zbornice, deželnega poslanca itd. v Ljubljani

danes, dné 4. decembra, ob 1/6 uro zjutraj po dolgi bolezni v boljši svet.

Pogreb bode v sredo, dné 6. decembra, ob 1/3. uri popoldne ob hiše zalosti, Cesarja Jožefa trg št. 13.

Pokojnika priporočamo prijaznemu spomenu vseh p. n. članov, kakor tudi prijateljev in znancev.

V Ljubljani, 4. decembra 1899.

(2189)

Odbor.

„Ljubljanski Zvon“

št. 1 leta 1897 kupi upravništvo „Ljubljanskega Zvona“.

Učenec

sprejme se takoj v manufakturni trgovini Konrad Schumi & Co. v Ljubljani.

Vpraša naj se v glavni trgovini, na Dunajski cesti št. 6. (2186—1)

Ges. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po aoci osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aus-e, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 50 m. dopolne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osobni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1 uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 46 m. zjutraj osobni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Ausseea, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopolne osobni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osobni vlak z Dunaja, Solnograda, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih iz Linca. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osobni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 0 m. zvečer. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer. (1206)

Naznanilo.

Usojam si slav. občinstvu uljudno naznaniti, da sem odprl staroznano

gostilno pri „Pepetu“ v Žužemberku h. št. 7

ter zagotavljam, da bodem postregel častitim gostom vedno z različnimi pristnimi vini, vedno svežim pivom, kakor tudi z gorkimi in miznimi jedili kar mogoče po nizki ceni.

Za prenočevanje tujev in za živino v hlevu bode najbolje skrbjeno.

V obilen obisk vabi uljudno

(2171—2) Josip Horvat ml.

Mlad

trgovski pomočnik

sprejme službo s 1. januarjem 1900 kje na deželi, in sicer v trgovini z mešanim blagom in železnino. (2152—3)

Ponužbe naj se blagovoljno pošljejo upravništvu „Slov. Naroda“ pod znamko „Zvest“.

Pozor, Slovenci!

Slovenec, ki že mnogo let živi na Hrvatskem in je posestnik velikega zemljiškega gospodarstva, trgovine z mešanim blagom, tvornice za šetalne palice in raznih drugih podjetij, išče — ker ne more sam voditi vse te posle —

družabnika

z nekoliko kapitala proti jamstvu in pod jako ugodnimi pogoji.

Natančneja pojasnila daje upravništvo „Slov. Naroda“ pod „št. 100“. (2187—1)

Božično in novoletno darilo!

Nezaslišano! Čudovito!

240 komadov za samo gl. 1-95

1 elegantna ura s triletnim jamstvom in goldin-verižico, 1 čudovito eleganten nastavek za smodke z jantarem, 1 krasna kratavna igla s simli-brilantom, 1 jako eleganten prstan z imit. biserom za gospode ali dame, 1/2, ducata platnenih žepnih robcov z barvanimi obročki, 1 praktični žepni tintnik z angleškim mehanizmom, 1 fina ščetka za obleko, par finih nogovic, 1 jako elegantna damska broša najnovejše fačone, 1 krasna garnitura, obstoječa iz manšetnih, zavratniških in naprsnih gumbov poslednje zajamčeno 3% zlato, 1 krasno toaletno zrcalo z etuijem in finim česalom in še nad 200 komadov, ki so v hiši koristni in neobhodno potrebni.

Vsi ti krasni predmeti se dobivajo le še kratek čas. Nikdo naj torej ne zamudi prilike, ker je vsako sleparstvo popolnoma izključeno, ter se neugajajoče brez zadržka vzame nazaj.

Razpošilja po c. kr. poštne povzetju ali ako se pošlje denar naprej:

zaloga Ernst Buchbinder Krakau L/M.

Poštno predalo št. 25.

Ako se naročita dva zavoja, se dobi jako fin žepni nož z dvema rezili kot darilo. (2175—1)

Gričar & Mejač

Ljubljana

Prešernove ulice št. 9

in Sv. Petra cesta št. 4

prodajata (2136—3)

vse v zalogi nahajajoče se konfekcijske predmete po znižani ceni.

Na prodaj je iz proste roke v fari Slavini:

Hiša št. 34, pripravna za trgovino, ki ima v pritličju 4 sobe in kuhinjo v prvem nadstropju 4 sobe. Dalje je pri hiši hlev in skedenj, ter ustanova po gospodu Ivanu Kalistru.

Hiša št. 6, pripravna za krčmarsko obrt, kjer je že več let krčma in priprava za prodajalnico. Spodaj ima hiša 2 sobi, klet in kuhinjo, zgoraj 3 sobe in kuhinjo; dalje je pri hiši veliko dvorišče, zraven vrt in hlev za 40 glav živine, nekaj njiv in senožet. Ustanova po gospodu Janezu in gospe Mariji Kalister in pravica v gmajni.

Kdor želi kupiti, poizve natančneje pri lastniku

Franu Geržini

v št. Petru na Notranjskem.

(2164—3)

Plača se lahko v treh letih proti 6% obrestmi.

Izvirne Musgrave-jeve irske peči

s šamotno podzidavo

so priznane izborne, trpežne gorče peči, za katerih dobrot se jamči. Prednosti: Goré nepronehoma vso zimo. Oddajajo gorkoto na mil, prijeten način. Lahka regulacija. Najvarčnejša kurjava. Ilustrirani ceniki brezplačno in poštne prosto.

Chr. Garms, Bodenbach o. L. Tovarna železnih peči.

Tovarniška zaloga: Karola Kausehegga naslednika: Schneider & Verovšek v Ljubljani. (2065—6)

Lepo stanovanje

s 3 sobami, če mogoče s kopalno sobo in pritliklinami (2178—2)

išče se takoj v najem.

Naslov pove upravništvo „Slov. Nar.“

Priporočava (21—279)

Kulmbaško sladno pivo

pastêrizovano v steklenicah

znano po svojih izvrstnih učinkih.

Kavčič & Lilleg

v Ljubljani, v Prešernovih ulicah.

Vsprejemem takoj ali pozneje spretnega

pisarja

z lepo pisavo.

Plača po dogovoru in zmognosti.

Dr. Dragotin Treo

(2185—1)

odvetnik v Postojini.

Znaten

postranski zaslužek

si lahko pridobé zanesljive osebe v vseh večjih krajih Kranjske, Primorja in Istre, ako prevzamejo dobro zavarovalno agenturo.

Ponužbe upravništvu „Slov. Naroda“ pod: „V. D. J.“. (2190—1)

Ugodna kupna prilika za umirovljence.

Eksekutivna prodaja vile Turkuseh v Marijini Novi Stifci pri Ptujju, vl. št. 161 kat. obč. Lesje, bode pri c. kr. okrajnem sodišči v Ptujju (2188—1)

13. decembra 1899, ob 10. uri dopol.

Cenila vrednost 3750 gl., vadium 375 gl. Posestvo obstoji iz zazidanega prostora z jako lepo zidano vilo, ki ima krasen razgled ter južno lego v Marijini Novi Stifci, s hlevi in gospodarskimi poslopji, iz vrta s približno 1000 žilnatih sadnih dreves, iz vinskih mej, njiv, travnikov in gozda. Izborno miren kraj. Železniški postaji Sternthal (pol ure vožnje) ter Ptuj (ena ura vožnje). Natančneja pojasnila dobé se v pisarni gosp. dr. Gustava pl. Webenau, odvetočnika v Gradcu, Gospodske ulice št. 8.

Samo gospodje

dobé: 2 zbirki z 120 komadi jako interesantnih momentnih fotografij in senzacionalno novo-segno zbirko prekomorskih kuriozitet, obsegajočo 16 barvanih podob, v obliki vizitk. Te 3 zbirke veljajo, ako se denar naprej pošlje, le 1 gl. (tudi v poštinih znamkah). Pri povzetju 30 kr. več. Pošilja franko in diskretno J. Kamm, Dunaj, II., Jaegerstrasse 26. (2112—2)